

Raadsvoorstel

Documentkenmerk : D-172000
Zaakkenmerk : Z-26-203751
Onderwerp : jaarstukken 2025 & ontwerpbegroting 2027 ODIJ

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 (D-171895) van omgevingsdienst IJmond deze is in lijn met de kadernota 2027 ODIJ;
2. In te stemmen met de zienswijze zoals verwoord in de brief (D-172873) en deze naar het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst IJmond te sturen.

Aanleiding

Op 8 april 2026 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling (GR) Omgevingsdienst IJmond (verder te noemen; ODIJ) ingestemd met de concept jaarstukken 2025, de ontwerpbegroting 2027. Het dagelijks bestuur verzoekt het college om voor 15 juli 2026 de zienswijze van de raad kenbaar te maken op de ontwerpbegroting 2027.

Wettelijke bevoegdheidsbasis voor het nemen van het besluit

Het college van burgemeester en wethouders is op grond van artikel 160 lid 1 sub b van de Gemeentewet bevoegd de beslissingen van de raad voor te bereiden. De gemeenteraad is bevoegd om een zienswijze in te dienen conform artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Wettelijk en/of beleidskader

- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv);
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond (INT-16-31980).

Eerder(e) besluit(en)

Raadsbesluit (D-145111) met zienswijze (D-145104) op de begrotingswijziging 2026 van Omgevingsdienst IJmond.

Relatie met raads-/collegeprogramma

Geen.

Motivering voorgesteld besluit

Programma Toekomstbestendig ODIJ

Eind 2023 is er binnen de Gemeenschappelijk Regeling ODIJ een bestuurlijk gesprek gestart over waar de organisatie staat met de uitvoering van haar opdracht met oog voor de continuering van de dienstverlening. Geconstateerd werd dat er achterstanden waren opgelopen in uitvoering van basis VTH-Milieu taken en dat het bedrijvenbestand niet actueel was. Gelijkzeitig intensiverde ook het landelijke traject om te beoordelen of omgevingsdiensten zelfstandig robuust zijn.

Vanuit dit gesprek en het bijbehorend onderzoek stelde het bestuur van ODIJ het Programma Toekomstbestendig ODIJ op. ODIJ informeerde de deelnemers hierover o.m. via de begrotingswijziging 2025 en diverse sessies met raden en Staten. Voor de uitvoering van dit plan vroeg ODIJ voor 2024, 2025 en 2026 incidentele middelen aan. Het programma is erop

gericht om de organisatie operationeel en financieel in controle te brengen om zo de huidige opdracht, met tenminste het huidige niveau van dienstverlening en met borging van kwaliteit en continuïteit, te kunnen blijven uitvoeren. Vanuit de analyse van de externe adviesbureaus die ODIJ hierin ondersteunen is het nodig om daartoe de basis op orde te brengen. Voor ODIJ betekent dit het actualiseren van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) en de structuur van Dienstverleningsovereenkomsten (DVO), het herijken van de financieringsstructuur en de doorontwikkeling van de interne organisatie. Met het op orde brengen van de basis, werkt ODIJ naar een toekomstbestendige organisatie. In de Kadernota 2027 is de herijking van de financieringsstructuur opgenomen.

Concept Jaarverslag 2025

Als bijlage 5 is het concept Jaarverslag 2025 bijgevoegd. In het Jaarverslag 2025 geeft de ODIJ per thema (speerpunten, duurzaamheid, bouwen, advisering, vergunning toezicht en handhaving) aan wat de ODIJ in opdracht van de gemeentebesturen en het provinciebestuur in 2025 heeft uitgevoerd en welke doelen zijn gerealiseerd.

De werkzaamheden van de ODIJ zijn vooral gericht op het uitvoeren van de 'klassieke' milieutaken (het basistakenpakket). Daarnaast heeft de ODIJ zich voor Beverwijk ook gericht op milieubelastende activiteiten bij Beverwijkse Bazaar, Aagtenpark en asbestcontroles (zie jaarverslag pagina 37).

Concept jaarrekening 2025

We hebben kennisgenomen van de jaarrekening 2025. Er zijn geen grote afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begrotingswijziging 2025. Er is een negatief resultaat behaald in 2025 van € 7.305 na onttrekking uit de reserves. Onder andere de overige personeelslaten zijn hoger dan begroot, omdat de organisatie de afgelopen jaren sterk is gegroeid. Deze groei werkt ook door in de kosten voor het afnemen van licenties en de huisvestingskosten.

Ontwerpbegroting 2027

De ontwerpbegroting bestaat uit twee delen; inhoudelijk thema's die een belangrijke rol gaan spelen in 2027 en de verdere versterking van de uitvoeringsorganisatie.

Inhoudelijk richt ODIJ zich op verdere implementatie en optimalisatie van de Omgevingswet, versterking van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en het inspelen op nieuwe maatschappelijke thema's. Tegelijkertijd wordt ingezet op datagedreven werken, innovatie en samenwerking met partners, onder andere via landelijke trajecten en regionale samenwerkingsagenda's.

Het dagelijks bestuur van de ODIJ heeft ingestemd met de conceptbegroting 2027. In deze ontwerpbegroting zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het begrotingsjaar vastgelegd.

De opbouw van de begroting sluit aan bij de Kadernota 2027. De daarin voorziene stijging van de gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling is overeenkomstig verwerkt in de ontwerpbegroting.

Financiële aspecten

• Het resultaat 2026

De begroting sluit met een geprognosticeerd neutraal resultaat in 2026 van € 0.

• Algemene reserve/weerstandsvermogen

De prognose is dat op 1 januari 2027 de algemene reserve € 467.360 bedraagt. Voornog houdt ODIJ de berekening van weerstandscapaciteit gelijk. In 2026 zullen zij een nieuwe weerstandscapaciteit ter vaststelling voorleggen aan het bestuur. Dit is bij het opstellen van deze begroting nog niet gereed. Vandaar dat per 31 december 2027 de algemene reserve geprognosticeerd is op € 467.360.

• Bestemmingsreserves

De prognose is dat op 1 januari 2027 de bestemmingsreserve € 20.000 bedraagt. Per 31 december 2027 is de reserve geprognosticeerd € 144.000.

Tarief 2027

Het basistarief van ODIJ voor de uitvoering van haar diensten bedraagt voor 2027 € 116,95 (begroting 2026 was dat: €109,55). Dit tarief is berekend op basis van de declarabele uren voor de uitvoering van taken per projectgroep inclusief de kosten van de overhead.

Meerjarenbegroting 2028-2030

De meerjarenraming in de ontwerpbegroting 2027 heeft betrekking op de periode 2028–2030 en sluit aan op de financiële uitgangspunten vanaf 1 januari 2027. Bij het opstellen van deze raming is rekening gehouden met het principebesluit van het college van B&W van Zandvoort om de VTH-bouwtaken per 1 januari 2028, in het kader van taakharmonisatie met Haarlem, onder te brengen bij de gemeente Haarlem. De bijbehorende DVO is op dit moment nog niet formeel opgezegd.

Het definitieve besluit kan financiële gevolgen hebben voor ODIJ en haar deelnemers. In verband met de mogelijke ontvlechting zijn de frictiekosten in beeld gebracht. De geraamde frictiekosten bedragen ruim € 730.000. Op pagina's 39 en 40 van de ontwerpbegroting zijn deze scenario's nader uitgewerkt, waarbij inzichtelijk is gemaakt wat de gevolgen zijn voor de deelnemers.

Zienswijze gemeente Beverwijk

Beverwijk kan zich vinden in de ontwerpbegroting 2027.

Wel maken wij ons zorgen over de stijgende toekomstige kosten in verband met de ontvlechting van de bouwtaken van de gemeente Zandvoort. Wij vragen daarbij aandacht voor de toenemende financiële druk waaronder gemeenten momenteel opereren. Het is voor ons van belang dat de financiële gevolgen helder inzichtelijk blijven en dat bij de verdere uitwerking oog is voor beheersing van de kosten voor de andere deelnemende gemeenten.

Ten aanzien van het mogelijke uittreden van gemeente Zandvoort met betrekking tot de bouwtaken in de toekomst vanaf 2028 wensen wij nader te worden geïnformeerd. Voornog gaan wij ervan uit dat Zandvoort deze taken in 2027 bij ODIJ blijft afnemen.

Risico's

In de ontwerpbegroting 2027 (pagina 26) heeft ODIJ de volgende risicoanalyse opgenomen:

Risicoanalyse Omgevingsdienst IJmond			
Nr.	Risico	Oorzaak	Gevolg
1	Salariskosten nemen jaarlijks structureel toe.	Het vaste personeel blijft in dienst en heeft recht op een tredenverhoging	- De salariskosten in de begroting dienen met een hoger percentage te worden geïndexeerd
2	Salarissen worden verhoogd jaarlijks of gedurende het jaar	CAO verhogingen vinden plaats	- De ODU dient rekening te houden met extra sala'-kosten (voor de begroting)
3	Externe inhuur in 2020 overschrijdt het budget	Er wordt meer ingehuurd in 2020 voor diverse taken, in plaats dat het eigen personeel wordt ingezet	- Toename van de kosten voor externe inhuur - Begrotingstekort
4	Nieuwe wetgeving of werkzaamheden leiden tot extra opleiding bij het personeel	De Omgevingswet en warmte- en energietransitie vragen om meer specialistische kennis	- Toename Opleidingskosten - Toename externe inhuur
5	Uittreden van een gemeente uit de gemeenschappelijke regeling	Door herindeling wil de gemeente aansluiten bij een andere OD	- Minder baten uit GR bijdragen - Niet alle kosten kunnen verhaald worden op de uittreder
6	DVO's/projecten lopen af waardoor incidentele baten verdwijnen, terwijl hier structurele lasten tegenover staan	Afloop DVD/project	- Wegvallen van baten uit DVD/projecten - Structurele lasten blijven aanwezig ondanks afloop DVD/project
7	Claims a.g.v. onjuiste advisering	Er ontstaat een calamiteit door nalatigheid van een medewerker van de ODU	- ODU krijgt een claim
8	Toename algemene lasten a.g.v. (vertraging) nieuwe wetgeving	De vertraging van de omgevingswet zal naar verwachting extra kosten met zich mee brengen.	- Meer lasten voor de omgevingswet/warmte- en energietransitie dan voorzien
9	Ziekteverzuim neemt toe met 1,5%	Diverse oorzaken; langdurige afwezigheid van personeel	- Extra personeelslasten door ziekteverzuim of door inhuur van vervanging (extern)

Alternatieven

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is voorgeschreven dat de jaarstukken uiterlijk 15 juli moeten zijn aangeleverd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Voor de begroting geldt een fatale termijn tot 15 september. Afwijken van deze wettelijke termijnen is geen optie. Los van enkele kritische kanttekeningen in de zienswijze is er geen reden voor zwaarwegend bezwaar tegen de ontwerpbegroting 2027 van de ODIJ.

Financiën

De jaarrekening 2025 heeft geen financiële consequenties voor de gemeentebegroting.

Via de begroting 2027 vraagt ODIJ de volgende bijdragen van Beverwijk:

- € 1.110.034 aan GR-bijdrage.
- € 852.854 voor extra taken.

Onder extra taken (zie pagina 44,45 van de ontwerpbegroting 2027) vallen o.a. Bouwtaken: vergunningverlening en toezicht en juridische ondersteuning & projecten en overige taken zoals o.a. ondermijning.

Het basistarief voor 2027 bedraagt €116,95 (€109,55 in 2026).

De incidentele bijdrage voor het herstel van centrale sturing en het versterken van de kritische posities is apart berekend, deze lasten zijn niet verwerkt in het uurtarief.

Geheimhouding

Niet van toepassing

Participatie

Samenwerking

Omgevingsdienst IJmond is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland, Zandvoort en de provincie Noord-Holland participeren om het basistakkenpakket vergunningverlening, toezicht en handhaving uit te laten voeren.

De ontwerpbegroting 2027 en daarmee de herijking van de financieringsstructuur is onderdeel van het programma 'Toekomstbestendig ODIJmond'. Gedurende dit programma is op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau intensief samengewerkt. De gemeenteraad is betrokken via regionale en individuele raadsessies. Via een webinar zijn de noodzakelijke stappen en uitgangspunten en bestuurlijke keuzes richting een toekomstbestendige organisatie uiteengezet. De keuze voor een webinar ligt in het feit dat hiermee ook nieuwe raadsleden op het juiste informatieniveau kunnen worden gebracht ten aanzien van de behandeling van de ontwerpbegroting.

Via een onderzoek van negen rekenkamers binnen het werkgebied van ODIJ is gekeken naar de wijze waarop ODIJ toewerkt naar enerzijds toekomstbestendigheid en anderzijds de landelijke robuustheidseisen en op welke wijze zij daarbij de gemeenteraden en Provinciale Staten betreft. De rekenkamers herkennen en erkennen de stappen en komen tot een aantal aanvullende aanbevelingen voor de deelnemers ten aanzien van de effectiviteit, betrouwbaarheid en controleerbaarheid van ODIJ.

Communicatie

De behandeling van de ontwerpbegroting 2027 biedt de raad de gelegenheid om een zienswijze in te dienen. In dit proces ligt er een overdrachtsmoment tussen de 'oude' en 'nieuwe' bestuursperiode, terwijl de processen zijn verbonden aan (wettelijke) strakke doorlooptijden. In samenwerking met de ODIJ willen wij deze overdracht zo goed mogelijk faciliteren.

Vanuit de ODIJ is er via een brief aan de griffie (3 april) gevraagd om een moment bij de behandeling van de begroting 2027, waarop de ODIJ de raad via een presentatie kan informeren over het proces Toekomstbestendig ODIJmond, dat heeft geleid tot een nieuwe financieringsstructuur en de begroting 2027.

In een eerder stadium van het proces 'Toekomstbestendige ODIJmond' heeft de ODIJ ook een webinar gemaakt die veel informatie geeft voor eventuele nieuwe raadsleden. Het webinar is direct te benaderen via www.odijmond.nl/toekomstbestendig.

Verdere procedure

De zienswijze van de raad op de ontwerpbegroting 2027 wordt via bijgevoegde brief kenbaar gemaakt aan het dagelijks bestuur van ODIJ. Het dagelijks bestuur stuurt de zienswijzen

naar het algemeen bestuur van ODIJ. Het algemeen bestuur neemt de zienswijzen mee bij de vaststelling van de ontwerpbegroting 2027 ODIJ in de vergadering van 1 juli 2026.

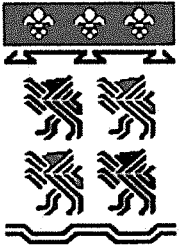
Bijlage(n)

- Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027 ODIJ, inclusief wensen en bedenkingen kadernota 2027 (D-171877)
- Ontwerpbegroting 2027 (D-171895)
- Gewaarmerkte Jaarrekening 2025 ODIJ (D-171879)
- Accountantsverklaring jaarrekening 2025 (D-171880)
- Controleverklaring jaarrekening 2025 (D-171890)
- Publieksverslag '2025 in woord en beeld' ODIJ (D-171891)
- Bestuursrapportage jan-dec 2025 (D-171892)
- Rapportage uitvoeringskader 2025 (D-171893)
- Zienswijze ontwerpbegroting 2027 ODIJ (D-172873)

Beverwijk,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,

gemeentesecretaris,
A. Heiner

de burgemeester,
drs. M.E. Smit

Raadsbesluit

Documentkenmerk : D-172000
Zaakkenmerk : Z-26-203751
Onderwerp : ontwerpbegroting 2027 en jaarstukken ODIJ

De raad van de gemeente Beverwijk;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2026, documentkenmerk D-171707;

gehoord de raadscommissie;

gelet op artikel 35 van de gemeenschappelijke regeling is de gemeenteraad bevoegd om een zienswijze in te dienen;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 (D-171895) van omgevingsdienst IJmond deze is in lijn met de kadernota 2027 ODIJ;
2. In te stemmen met de zienswijze zoals verwoord in de brief (D-172873) en deze naar het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst IJmond te sturen.

Beverwijk, 11 juni 2026,
de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,